

TALEPUNKTER

**Samråd i Folketingets Enerkipolitiske Udvalg den 8. december 2004 –
besvarelse af samrådsspørgsmål nr. B og C ad L 82**

Spørgsmål (B):

Hvad kan ministeren oplyse om medarbejderrepræsentationen i bestyrelsen for Energinet Danmark?

Spørgsmål (C):

Hvad kan ministeren oplyse om ministerens beføjelser i forhold til Energinet Danmark?

Svar:

Medarbejderrepræsentation

- Som det fremgår af lovforslaget, skal bestyrelsen for Energinet Danmark have generelle erhvervs- og ledelsesmæssige kompetencer, så den kan udøve en effektiv ledelse af virksomheden.
- Samtidig har vi med 29. marts-aftalen også sikret, at bestyrelsen skal have indsigt i forbruger- og samfundsforhold og branchekendskab inden for bl.a. el- og varmforsyning. Inddragelsen af Gastra betyder, at bestyrelsen også skal besidde kompetencer inden for gasforsyning.

- Et andet særtræk ved bestyrelsen er, at den er sammensat efter indstillinger fra elselskaberne og efter drøftelser med partierne bag 29. marts-aftalen.
- Bestyrelsens størrelse og sammensætning afspejler således, at bestyrelsen ikke kun skal have forretningsmæssig ekspertise, men også indsigt i samfunds- og forbrugerforhold, miljøforhold mv. Derfor har vi fået sammensat en relativ bred bestyrelse, som dækker mange forskellige kompetencer.
- For medarbejderne er der ikke på samme måde tale om en udvidelse i forhold til, hvad der normalt gælder for deres interessevaretagelse. Derfor er der lagt op til, at de får 3 pladser i bestyrelsen på i alt 11 medlemmer.
- Forslaget om at der udpeges en bestyrelse på 11 personer, hvoraf de 3 er medarbejderrepræsentanter bygger således på en samlet afvejning af alle disse hensyn.
- Det vigtige for mig er, at vi får en effektiv bestyrelse, der lever op til alle de stillede krav. Dertil hører selvfølgelig også, at medarbejderne har mulighed for bidrage til bestyrelsens arbejde.
- Jeg mener, at vi nu har fået en god bestyrelse, der kan løfte sine opgaver. Det er også mit klare indtryk, at der i kredsen af partier og i sektoren er stor tilfredshed med den bestyrelse vi har fået.

- Det er rigtigt, at antallet af medarbejderrepræsentanter er mindre, end det ville have været, hvis Energinet Danmark havde været et almindeligt aktieselskab. Min kommentar hertil er, at vi netop ikke har at gøre med et aktieselskab, som det jo også har været klart tilkendegivet her i kredsen. Tværtimod er det en selvstændig offentlig virksomhed, der på en række punkter adskiller sig fra aktieselskaber.
- Der har fra medarbejderside været bekymring for, at loven ikke garanterer, at medarbejderne i hver af de tre nuværende selskaber - Eltra, Elkraft og Gastra - bliver repræsenteret i Energinet Danmarks bestyrelse, når de samles under samme hat.
- Jeg har forståelse for det synspunkt. En af bestyrelsens første store opgaver bliver at gennemføre samlingen af selskaberne på en sådan måde, at vi ikke taber medarbejderkompetencer undervejs.
- For at sikre at medarbejdersynspunkter fra alle 3 dele af virksomheden indgår i bestyrelsens arbejde i den første bestyrelsesperiode, vil jeg derfor fremsætte et ændringsforslag.
- Ændringsforslaget vil betyde, at de 3 medarbejderrepræsentanter i den første bestyrelsesperiode vælges sådan, at medarbejderne i henholdsvis Eltra, Eltra og Gastra hver vælger en medarbejderrepræsentant til bestyrelsen.

Ministerens ejerbeføjelser

- For så vidt angår mine beføjelser som ejer af Energinet Danmark, tror jeg, vi i realiteten deler en fælles forståelse. Det er ikke meningen, at ministeren skal stå for ledelsen af virksomheden. Det er bestyrelsen og direktionen, som er ansvarlige for at drive virksomheden. Min rolle er som ejer at sikre, at bestyrelsen udfører dette arbejde forsvarligt.
- Som loven er bygget op, får Energinet Danmark en selvstændig bestyrelse, der har ansvaret for ledelsen af Energinet Danmark. Bestyrelsen får naturligvis kompetence til at udfylde sin ledelsesrolle på samme måde, som en bestyrelse almindeligvis gør. Det mener jeg er en loyal udmøntning af det vi fastlagde i 29. marts-aftalen omkring bestyrelsens rolle.
- Bestyrelsen er ansvarlig for Energinet Danmarks virksomhed og organisation over for ejeren, som i dette tilfælde er mig, som ansvarlig minister. Jeg har det overordnede ansvar for Energinet Danmark og er ansvarlig over for Folketinget. Ledelsesstrukturen i Energinet Danmark bygger på aktieselskabslovens regler, som er almindelige selskabsretlige principper. Det sikrer i praksis en armslængde mellem ledelsen og ejeren.
- Jeg har derfor ikke en ledelsesrolle i forhold til EnergiNet Danmark, men et ansvar over for Folketinget for at statens ejerinteresser forvaltes på en økonomisk forsvarlig måde.

Som led heri har ministeren og departementet pligt til at føre tilsyn med virksomhedens ledelse. Herudover skal jeg også føre tilsyn med, at Energinet Danmark løser sine opgaver som forudsat i loven.

- Ministeren skal naturligvis leve op til ministeransvarlighedsloven og til de krav, som stilles til forvaltningen af statens ejerskab fra bl.a. statsrevisorernes og Rigsrevisionens side.
- Herudover er der jo klart, at Energinet Danmark ligesom andre virksomheder vil være omfattet af gældende lovgivning. Virksomheden vil fx være underlagt en sektorlovgivning, som blandt andet er baseret på, at ministeren kan give pålæg til virksomheder omfattet af loven.
- En række af de opgaver, som Energinet Danmark skal varetage har betydelig samfundsmæssig interesse og vil således kræve politisk stillingtagen. I sådanne sager kan bestyrelsen ikke være helt uafhængig af minister og Folketing.
- Her tænker jeg navnlig på spørgsmål vedrørende større infrastrukturudbygninger og lignende. Til foråret kommer der som bekendt en national handlingsplan for den fremtidige infrastruktur frem mod 2010. I sager om større infrastrukturudbygninger, vil Folketinget naturligvis blive inddraget.
- Et andet eksempel kunne være pålæg om at bygge den fornødne infrastruktur i forbindelse med havmølleudbygning.

gen. Det er nødvendigt, at bestyrelsen skal kunne modtage sådanne pålæg fra ministeren.

- Derudover har jeg som ansvarlig minister også et ansvar for at sikre, at virksomheden drives på en økonomisk forsvarlig måde. Konstateres der et uforsvarligt forbrug af virksomhedens midler til fx repræsentation, så skal der være mulighed for at gribe ind over for bestyrelsen.
- Men de eksempler jeg lige har givet betyder jo ikke, at ministeren skal blande sig i den daglige drift, eller i selve ledelsen. Det er eksempler, der skal illustrere, at man ikke kan tale om en helt uafhængig bestyrelse i forhold til minister og ministerium.
- Samtidig vil jeg dog gerne understrege, at Energinet Danmark oprettes som en selvstændig offentlig virksomhed. Heri ligger, at der ikke er tale om en ny styrelse under Økonomi- og Erhvervsministeriet men om en selvstændig virksomhed med egen bestyrelse.
- Bestyrelsen er derfor ikke underlagt ministerens instruktionsbeføjelse, ligesom tilfældet er med en statslig styrelse. Jeg kan som ansvarlig minister udøve de beføjelser, der tilkommer mig som enejer. I de tilfælde, hvor jeg træffer beslutninger om virksomhedens forhold, skal det ske ved skriftlige meddelelser til bestyrelsen, som også sendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på offentliggørelse.

- Der er heller ikke tale om, at Energinet Danmark bliver en lukket statslig virksomhed afsondret fra offentlighedens interesse. Som det fremgår af lovforslaget, vil Energinet Danmark blive drevet i stor åbenhed over for Folketinget og offentligheden i almindelighed. Virksomheden vil således være omfattet af offentlighedsloven, forvaltningsloven og Folketingets Ombudsmand.
- Vi får også et interessentforum, som vil sikre yderligere åbenhed via dialog med virksomhedens interessenter.
- Det forhold, at selskabet ikke er underlagt ministerens instruktionsbeføjelse betyder dog ikke, at bestyrelsen kan operere fuldstændigt uafhængigt af ministeren og ministeriet. Det ville svare til, at bestyrelsen kunne operere i et tomrum uden at kunne blive stillet til ansvar for sine dispositioner.
- Der er i sidste ende et ejeransvar og en ejerinteresse, der inden for lovens rammer bør være bestemmende for ledelsens beslutninger i virksomhedens anliggender. Dette er en forudsætning for, at ministeren kan være ansvarlig over for Folketinget.
- Når Energinet Danmark oprettes som en selvstændig offentlig virksomhed, signaleres meget præcist, at der er tale om en selvstændig virksomhed sammenlignet med fx en styrelse. Men det betyder ikke, at virksomheden skal være helt

uafhængig i forhold til minister og ministerium, som der gives udtryk for på side 3 og 4 i betænkningen.

- Jeg mener således, at der er tale om en fornuftig og klar opdeling af bestyrelsens rolle og ministerens rolle i Energinet Danmark.
- Der ligger nu et fyldigt talepapir med supplerende eksempler, der beskriver de her forhold. Jeg vil sørge for, at talepapiret kommer over til udvalget så hurtigt som muligt, så det kan indgå i udvalgets arbejde med afgivelse af tillægsbetænkning.